

Det handler om mere end et valg

BOOKLET

STUDIEVALGSPORTFOLIO

Kære lærere og vejledere

Denne Booklet er tænkt som inspiration til lærere og vejledere, der arbejder med karrierelæring i udskolingen. Aktiviteterne bidrager til at eleverne får indsigt, selvindsigt og valgkompetence. Bookletten er et af produkterne fra et udviklingsprojekt, hvor UU Kolding sammen med nogle engagerede lærere har arbejdet med konkrete forslag til at kvalificere elevernes udarbejdelse af deres studievalgportfolio.

Aktiviteterne er tiltænkt som overskuelige, overkommelige og mere aktive. Vi ønsker, at eleverne reflekterer og får sat ord på forskellige emner.

Har I forslag til nye aktiviteter eller ændringer af eksisterende, så modtager vi meget gerne en mail fra jer. Det er hensigten, at bookletten løbende vil blive opdateret i en elektronisk udgave.

Rigtig god fornøjelse

INDHOLD

Is-butikken.....	4
De fire verdenshjørner	5
Dilemmaspil 1	6
Dilemmaspil 2.....	7
Ressourcejagt 1.....	8
Ressourcejagt 2	9
Frys!.....	10
Swop krop.....	11
DIN fritid	12
Fabeldyret Ferdinand	13
Speeddating 1	14
Speeddating 2.....	15
Meet and Greet	16
Ting du ikke ville sige til.....	17
Dagbogen	18
Kamerarullen.....	19
Superhelten.....	20
Købmandsregningen.....	21
Busbilletten.....	22
Ti fingre.....	23
Styrker fra UG	24-27

IS-BUTIKKEN

01

Tidsforbrug: Fra 15 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Materialer:..... Mobiltelefoner

Hvis du var en is, hvordan ville du så beskrive dig selv? (Sød, syrlig, firkantet, hård udenpå og blød indeni....). Lav et radiospot for dig selv, hvor du sælger dig selv som en is. Optag det på din mobil. Afspil det for en eller flere kammerater

Ekstra:

Vælg en anden type butik (f.eks. bilforhandleren, ejendomsmægleren, Den Blå Avis etc.)

Gå sammen to og to – Hør hinandens beskrivelser og gæt så hvilken is, bil el.lign. er din makker?

DE FIRE VERDENSHJØRNER

02

Tidsforbrug:Fra 10 minutter

Fokuspunkter: Styrker

De 24 styrker tages i brug (Se bagerst i denne bog). Fire styrker udtages ad gangen og der placeres én i hvert hjørne. Eleverne stiller sig nu i det hjørne, som repræsenterer den af styrkerne, de synes er mest udtalt hos dem.

Drøft i hjørnerne hvordan den valgte styrke kommer til udtryk.

DILEMMASPIL 1

03

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Valgkompetence, motivation, interesser og udfordringer.

Eleverne stiller sig midt i lokalet. Herefter læses et dilemma op. Eleverne går nu til den ene eller den anden side, alt efter hvilken af de to nævnte situationer i dilemmaet de helst ville stå i. Der skal tages stilling. Herefter snakker man i gruppen om, hvorfor man valgte, som man gjorde – det kan evt. deles med hele klassen. Næste dilemma læses op.

Eks: Vil du helst...?

- ❶ Klatre op ad en høj stige?
- ❷ Blive beskidt hver dag?
- ❶ I praktik hos en bedemand?
- ❷ I praktik hos en svineavler?
- ❶ Have en personlig tjener?
- ❷ Have en Ferrari?
- ❶ Arbejde sammen med mange mennesker?
- ❷ Arbejde alene?
- ❶ Vil du helst arbejde tæt på hvor du bor?
- ❷ Følge dine drømme?

DILEMMASPIL 2

04

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Valgkompetence, motivation, interesser og udfordringer.

Eleverne stiller sig midt i lokalet. Herefter læses et dilemma op. Eleverne går nu til den ene eller den anden side alt efter hvilken af de to nævnte situationer i dilemmaet de helst ville stå i. Der skal tages stilling. Herefter snakker man i gruppen om hvorfor man valgte som man gjorde – det kan evt. deles med hele klassen. Næste dilemma læses op.

Eks: Vil du helst...?

- ❶ Arbejde praktisk?
- ❷ Have stillesiddende arbejde hver dag?

- ❶ Kunne fremmedordbogen udenad?
- ❷ Kunne spille alle musikinstrumenter?

- ❶ Tage en svær samtale med et barns forældre?
- ❷ Modtage en klage fra en kunde?

- ❶ Tørre bræk op på en sygestue?
- ❷ Sortere bøjler en hel formiddag alene i en kælder?

- ❶ Lave din stil færdig?
- ❷ Gå i byen med vennerne?

RESSOURCEJAGT 1

05

Tidsforbrug:Ca. 15 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Materialer:..... A5 papir og tusser

Hver elev laver tre ordkort. Skriv et positivt ladet ord, på hvert ordkort. Fx "modig", "ambitiøs", "god ven", "glad". Alle elever står i en cirkel, ordkortene lægges på gulvet i midten. Hver elev udvælger, på skift, to ordkort der passer til ham/hende (der må også gerne vælges af de andres ordkort).

Gå sammen parvis og fortæl hinanden, hvorfor I har valgt de to ordkort.

Gem evt. ordkortene til Ressourcejagt 2.

Styrkekortene kan evt. bruges.

RESSOURCEJAGT 2

06

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Materialer:..... A5 papir og tusser

Gå to eller tre sammen. Find tre ordkort (se aktiviteten Ressourcejagt 1), der beskriver din makker. Lav nye, hvis du ikke kan finde det rigtige. Fortæl din makker hvorfor du har valgt netop disse kort – byt roller.

FRYS!

07

Tidsforbrug: Fra 15 minutter

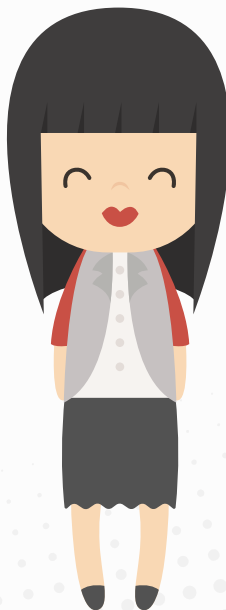
Fokuspunkter: Jobkendskab, stereotyper

Materialer:..... Mobil telefon eller iPad

I grupper á tre-fire elever laves en opstilling som et stillbillede, der skal vise et fag/job. Gruppen har fem minutter til at løse opgaven. De andre grupper forsøger at gætte de andres fag/job. Herefter kan tages en snak om forventninger/fordomme/stereotyper anvendt i forbindelse med billedet.

Variation:

Stillbilledet kan laves udenfor klasselokalet – tag et billede med mobil eller iPad.

SWOP KROP

08

Tidsforbrug:Ca. 15 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Lad eleverne forestille sig de kunne bytte krop og sind med en hvilken som helst kendt person. Når eleverne har valgt en person, skal de gå sammen to og to. Nu skal den ene beskrive for makkeren fem egenskaber, den kendte har, som de gerne selv ville have. Derefter byttes roller.

Variation:

Makkeren skal gætte, hvem den kendte person er og spørge ind til, hvorfor netop denne person og disse egenskaber er valgt.

DIN FRITID

09

Tidsforbrug:Ca. 15 minutter

Fokuspunkter: Motivation

Materialer:.....Post-it og evt. A3 papirer

Eleverne deles i fire-fem hold. Hvert hold får en planche eller et område af tavlen samt en stak post-its. Der gives tre minutter. Hvert hold skal nu se, hvor mange forskellige aktiviteter i fritiden de tilsammen på holdet kan mønstre. Holdet med flest post-its efter tre minutter vinder.

Variation:

Fjern alle gengangere og drøft særlige aktiviteter i fritiden. Tal om hvordan eleverne motiveres til disse aktiviteter.

FABELDYRET FERDINAND

10

Tidsforbrug: En lektion

Fokuspunkter: Styrker, interesser,
kendskab til uddannelsessystemet

I grupper á tre-fire elever gives 10 minutter til at fabrikere fabeldyret Ferdinand. Alt tilgængeligt må bruges. Efter 10 minutter præsenteres Ferdinand, dens livshistorie - herunder styrker, interesser, valg af uddannelse mm.

SPEEDDATING 1

11

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Sæt eleverne sammen to og to. Stil eleverne op på række, så man står over for sin makker. Vælg fx et spørgsmål fra listen herunder, som diskuteres med makkeren. Efter 30 sekunder rykker den ene række en plads til højre. Herefter kan der gives et nyt spørgsmål eller man kan bruge det samme igen.

- ▶ Fortæl om en situation hvor du eller en anden udviste gode samarbejdsevner
- ▶ Hvad får dig til at gå i skole hver dag?
- ▶ Hvilken type chef ville du gerne være?
- ▶ Hvilken slags håndværker ville du helst være?
- ▶ Hvilken rolle ville du gerne spille i et skuespil?

SPEEDDATING 2

12

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Sæt eleverne sammen to og to. Stil eleverne op på række, så man står over for sin makker. Vælg et spørgsmål fra listen, som diskuteres med makkeren. Efter 30 sekunder rykker den ene række en plads til højre. Herefter kan der gives et nyt spørgsmål eller man kan bruge det samme igen.

- ▶ Hvordan opnår man respekt hos andre?
- ▶ Hvem i verden respekterer du mest? Og hvorfor?
- ▶ Hvad giver dig lyst til at påtage dig en opgave?
- ▶ Hvad kunne få dig til at glemme, at du har frikvarter?
- ▶ Hvad får dig til at glemme at lave lektier?

MEET AND GREET

13

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Hvem i hele verden ville du helst møde? Lad alle vælge den person de helst ville møde og fortælle mindst tre andre i klassen hvem, de har valgt, og hvad de ville spørge vedkommende om.

Eksempelvis:

Martin Luther King - var du
aldrig bange?

Astralis - hvor fedt er det
lige at få penge for at game?

TING DU IKKE VILLE SIGE TIL

14

Tidsforbrug:Ca. 15 minutter

Fokuspunkter: Sociale kompetencer

Alle elever står i en rundkreds, og læreren læser forskellige situationer op. Fx "Ting, du ikke ville sige til en jobsamtale". Eleverne skal nu på skift gå frem i midten og give deres bud på spørgsmålet og derefter gå tilbage. Lærer/vejleder vurderer, hvornår det er tid til et nyt udsagn. Kun de, der vil bidrage, går frem.

- ▶ Ting, du ikke ville sige til en jobsamtale
- ▶ Ting, du ikke ville sige til en lærer
- ▶ Ting, du ikke ville sige til en god ven
- ▶ Ting, du ikke ville sige til en chef
- ▶ Ting, du ikke ville gøre i sommerferien
- ▶ Ting, du ikke ville gøre i fysiktimen

Variation:

I grupper laves en kortfilm under overskriften:
"Fem ting der bare ikke skete til" fx eksamen, første arbejdsdag, konfirmationen.

DAGBOGEN

15

Tidsforbrug: En lektion

Fokuspunkter: Personlige kompetencer

Skriv dagbogen for din 25 års fødselsdag.

Det kan måske indeholde svaret på:

- ▶ Hvor bor du?
- ▶ Hvordan er din familie- og arbejdssituation?
- ▶ Hvordan bliver dagen fejret?
- ▶ Hvad sker i verden?

KAMERARULLEN

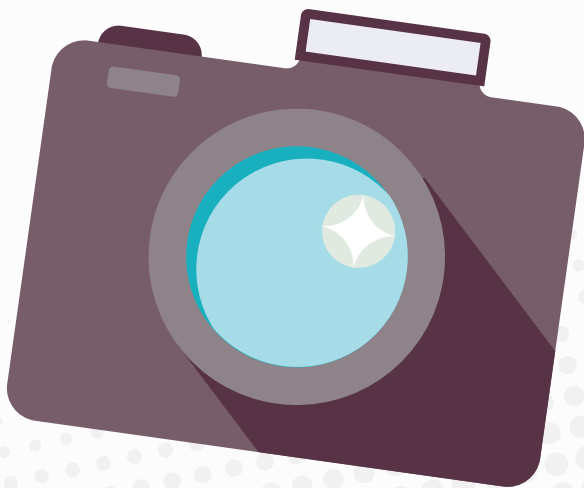
16

Tidsforbrug: Ca. 10 minutter

Fokuspunkter: Personlige kompetencer

Materialer: Mobil

Find det seneste billede du har taget og fortæl historien bag billedet - fortæl historien til mindst tre andre fra klassen.

SUPERHELTEN

17

Tidsforbrug:Ca. 15 minutter

Fokuspunkter: Styrker, interesser

Fem minutter gives til klassen. Alle klæder sig ud som en superhelt. Man må tage en kendt eller opfinde sin egen. Alle forhåndenværende materialer må bruges. Præsenter jeres superhelt i grupper á tre-fire.

KØBMANDSREGNINGEN

18

Tidsforbrug: 20 minutter

Fokuspunkter: Styrker

Lav en bon over dig selv og egne egenskaber.
Den enkelte del kan koste op til 100 kr.
Fx høflig 15 kr., flittig 65 kr., fair 35 kr. osv.
Der er ingen max længde på bonen.

Fortæl i grupper á tre-fire,
hvordan din købmandsregning
ser ud.

Variation:
Start øvelsen med at lave
en fælles brainstorm, hvor
I lister egenskaber op.

BUSBILLETEN

19

Tidsforbrug: 10 minutter

Fokuspunkter: Personlige kompetencer

Eleverne stiller sig i en rundkreds, og læreren/vejlederen introducerer legen: "Der er ofte trængsel om at komme med bussen. Når jeg har talt til tre, skal alle skynde sig gennem busdøren, som er centrum af cirklen (markeret fx med et stykke papir). Der vil selvfølgelig blive stor trængsel i midten af cirklen. I skal over på den modsatte side.

Variation:

- ▶ Bed deltagerne holde en fiktiv busbillet i den ene hånd og et stykke fiktivt bagage i den anden hånd.
- ▶ Udvis gode manerer idet I skal ind i bussen. Hils, giv plads, og kip med hatten som en engelsk gentleman.
- ▶ Film: fx action, slow motion. Eleverne skubber, sparker, slår og bruger tøsetricks for at komme ind i bussen.

Prøv at lave legen flere gange, se om I kan finde et system, hvor ombordstigningen foregår effektivt og hurtigt.

TI FINGRE

20

Tidsforbrug: 10 minutter

Fokuspunkter: Personlige kompetencer

Klassen deles, så der er max 10 deltagere på et hold. Holdene sætter sig i en cirkel. Hver elev holder alle sine ti fingre frem for sig. En elev starter med at sige en sand ting om sig selv. Det kan fx være; "Jeg har aldrig været i Spanien" eller "Jeg har brune øjne".

De personer, som har været i Spanien eller ikke har brune øjne, fjerner en finger, så de nu kun holder ni fingre op.

Deltagerne nævner på skift et faktum om sig selv. Hver gang der er en, der nævner et faktum om sig selv, og man ikke deler denne, fjerner eleven en af sine fingre.

Vinderen er den person, der har flest fingre tilbage, efter at alle på holdet har fremsagt et faktum om sig selv.

24 STYRKER FRA UDDANNELSESGUIDEN.DK

DU TÆNKER OVER TINGENE

OPFINDSOMHED

Du er nysgerrig på, om noget kan gøres på en anderledes eller smartere måde? Du får ofte nye idéer.

DU TÆNKER OVER TINGENE

NYSGERRIGHED

Du stiller mange spørgsmål og vil gerne fordybe dig. Du vil gerne vide en masse om meget.

DU TÆNKER OVER TINGENE

ÅBENHED OG KRITISK TÆNKNING

Du sætter dig ind i tingene, så du kan se det fra forskellige vinkler, før du siger din mening.

DU TÆNKER OVER TINGENE

VIDEBEGÆR

Du elsker at lære nye ting – både ved at se, lytte, røre og gøre tingene. Både i skolen og i fritiden suger du viden til dig.

DU TÆNKER OVER TINGENE

VISDOM

Dine venner går ofte til dig efter gode råd, for du er nemlig god til at tænke tingene på en anderledes måde.

DU TØR VÆRE DIG SELV

MOD

Du tør godt kaste dig ud i nye udfordringer. Du siger din mening og tør stå fast på den.

24 STYRKER FRA UDDANNELSESGUIDEN.DK

DU TØR VÆRE DIG SELV

VEDHOLDENHED

Du arbejder hårdt for at nå dine mål. Når du går i gang med noget, så gør du det færdigt - også når det bliver svært.

DU TØR VÆRE DIG SELV

ÆRLIGHED

Du gør sjældent noget, der går imod dine værdier, og du synes, det er vigtigt at tale sandt.

DU TØR VÆRE DIG SELV

BEGEJSTRING

Når du bliver optaget af noget, går du all in på det. Du er fuld af energi og gå-på-mod.

DU ER NOGET FOR ANDRE

NÆRVÆR

Det betyder meget for dig at være tæt på mennesker, du holder af. Du knytter tætte bånd med mennesker i din nærmeste omgangskreds.

DU ER NOGET FOR ANDRE

OMSORG

Når folk omkring dig har brug for hjælp, kan de regne med dig. Du er hjælpsom, og du lytter både til dine venners gode og mindre gode historier.

DU ER NOGET FOR ANDRE

SOCIAL INTELLIGENS

Du er god til at sætte dig i andres sted og forstå dem. Dine venner føler sig godt tilpas i dit selskab, og de føler sig set og hørt.

24 STYRKER FRA UDDANNELSESGUIDEN.DK

VERDEN ER STØRRE END DIG

PÅSKØNNELSE

Du ser det smukke i dine omgivelser og fortæller om det. Det kan være en flot naturoplevelse, en smuk bygning eller en fed designet bil.

VERDEN ER STØRRE END DIG

TAKNEMMELIGHED

Du værdsætter både små og store ting i livet, og du fortæller andre om det. Folk omkring dig ved, at de betyder noget for dig.

VERDEN ER STØRRE END DIG

OPTIMISME

Du ser positivt på livet – også selvom tingene ikke altid går din vej. Du ser lyst på fremtiden og tænker, det nok skal blive godt.

VERDEN ER STØRRE END DIG

HUMOR

Du tager ikke alting så bogstaveligt men er i stedet god til at se tingene fra en skæv vinkel og få andre til at smile med dig.

VERDEN ER STØRRE END DIG

SPIRITUALITET

Du tænker, du er en del af noget større. Du er åben for, at der ikke kun er én mening med livet.

DU TÆNKER PÅ FÆLLESSKABET

SAMARBEJDE

Din familie og dine venner kan regne med dig, når der er opgaver, der skal løses. Du er god til at få gruppearbejde til at fungere og nyder fællesskaber.

24 STYRKER FRA UDDANNELSESGUIDEN.DK

DU TÆNKER PÅ FÆLLESSKABET

AT VÆRE FAIR

For dig er det meget vigtigt, at andre bliver behandlet fair – også selvom du ikke nødvendigvis mener det samme som dem.

DU TÆNKER PÅ FÆLLESSKABET

LEDEREVNER

Du tager ofte styringen i en gruppe og får alle deltagere inddraget. Andre lytter til dig og er tit med på dine idéer.

DU TÆNKER PÅ FÆLLESSKABET

TILGIVELSE

Du ved, at alle begår fejl, og du er åben for, at der kan være en forklaring på, hvorfor nogle mennesker handler, som de gør. Hos dig får alle en ny chance.

DU ER DISCIPLINERET

BESKEDENHED

Du hviler i dig selv, og du ønsker ikke at prale eller spille klovn for at få opmærksomhed.

DU ER DISCIPLINERET

OMTANKE

Du tænker, før du taler, og du overvejer konsekvenserne, før du handler. Du tænker tingene grundigt igennem og træffer oftest fornuftige valg.

DU ER DISCIPLINERET

SELVKONTROL

Du har selvdisciplin, og det betyder, at fornuften ofte vinder over lysten. Du ved, at følelser til dels kan styres af dig selv.

Stor tak til lærere og vejledere, som bidrog til projektet:

Grith Rasmussen (Munkevængets Skole),
Lykke Steinmeier (Bramdrup Skole),
Jan Madsen (Alminde-Viuf Fællesskole),
Pia Dam (Brændkjærskolen),
Mogens Hansen (Brændkjærskolen),
Dorte Barfoed (Bakkeskolen),
Mai-Britt Randa (Sdr. Vang Skole).

UU-vejledere;
Alice Haaning Kristensen,
Yrsa Høyer,
Mette Pedersen,
Dorthe Beck Mathiesen,
Frank Toldam,
Anette Kristensen,
Ole Skovgaard Sørensen,
Christina Paludan Balslev
Tanja Vestergaard Skøtt

UUKOLDING

UNGDOMMENS UDDANNELSESVÆJLEDNING